

Spel om pengar bland unga i Göteborg

- Uppgifter från undersökningarna: Skolelevers drogvanor 2013, 2016 samt 2019

Karin Patriksson

Sammanfattning

Det mest iögonfallande resultaten hämtade från drogvanundersökningen är den stora könsskillnaden när det gäller spel om pengar bland eleverna i Göteborg. Det är i huvudsak pojkar som spelar om pengar. Något som även framkommer i CAN:s riksundersökningar, med relativt liten skillnad mellan åren.

I Göteborg 2019 har var femte elev i årskurs 9 spelat om pengar någon gång och i gymnasiets år 2 har en fjärdedel gjort det. När det gäller spel om pengar senaste månaden sjunker siffrorna till att 6 procent i årskurs 9 och 10 procent i gymnasiets år 2 har gjort det. Att ha spelat för pengar någon gång och senaste 12 månaderna har minskat i både grundskolan och gymnasiet. Även spelat om pengar de senaste 30 dagarna har minskat i båda åldersgrupperna men här är minskningen mindre.

Pojkarna i Göteborg skiljer ut sig med högre andel som har spelat om pengar både senaste året och senaste månaden jämfört med riket. Den skillnaden finns både i årskurs 9 och gymnasiets år 2. Bland flickorna finns skillnaden enbart på spelat om pengar senaste året där andelen flickor i Göteborg både årskurs 9 och i gymnasiets år 2 är högre jämfört med i riket.

I Göteborgsundersökningen, liksom i CAN:s riksundersökningar, visas hur spel om pengar samvarierar med övriga riskbeteenden, som exempelvis användningen av olika substanser, skolk och mobbning. Samtidigt så är, enligt CAN, spel om pengar hos ungdomar mer svårupptäckt för föräldrar och omgivning än användning av alkohol, tobak och narkotika.

Innehåll

Sammanfattning	1
Inledning	3
Undersökningen Skolelevers drogvanor i Göteborg	3
Antal elever som besvarat enkäten per stadsdel	3
Spelutvecklingen bland unga nationellt	4
Ungas spel om pengar i Göteborg	5
Hur ofta och förändring över tid	5
Flickors och pojkars spelande	6
Förändringar i flickors och pojkars spelande	7
Spelat om pengar någon gång	7
Spelat om pengar de senaste 12 månaderna	7
Spelat om pengar de senaste 30 dagarna	8
Nationell jämförelse – spelat om pengar	9
Nationell jämförelse - Spelat om pengar senaste året	9
Nationell jämförelse - Spelat om pengar senaste året över tid	10
Nationell jämförelse - Spelat om pengar de senaste 30 dagarna	11
Vilka spel har de spelat	12
Riskabla spelvanor	13
Spelat för mer än du verkligen haft råd att förlora?	13
Behövt spela med större summor för att få samma känsla av spänning?	14
Återvänt en annan dag för att försöka vinna tillbaka pengar du förlorat?	14
Lånat pengar eller sålt något för att ha pengar att spela för?	15
Risk och skyddsfaktorer kopplat till spel om pengar	16
Substansanvändning och spel om pengar	17
Årskurs 9 - Substansanvändning och spel om pengar	17
Gymnasiets år 2 - Substansanvändning och spel om pengar	18
Rökning respektive snusning och spel om pengar	19
Årskurs 9 - Rökning respektive snusning och spel om pengar	19
Gymnasiets år 2 - Rökning respektive snusning och spel om pengar	20
Skolk och spel om pengar	21
Mobbning och spel om pengar	22
Varit med och mobbat någon	22
Blivit mobbad	23
Skoltrivsel och spel om pengar	24
Våld eller hot om våld i sin hemmiljö och spel om pengar	25
Förhållandet till sin familj och spel om pengar	26
Ungas spel om pengar per stadsdel	27
Referenser	29

Inledning

Den här rapporten fokuserar på spel om pengar bland skolelever i årskurs 9 och gymnasiets år 2 boende i Göteborg. Frågor om spel om pengar har funnits med i den enkät som använts vid undersökningen Skolelevers drogvanor i Göteborg sedan 2013. I rapporten presenteras resultat från de tre senaste undersökningarna vilket gör det möjligt att följa utvecklingen mellan åren 2013, 2016 och 2019.

Innan huvudtemat för rapporten, spel om pengar bland unga i Göteborg, presenteras kommer en kortfattad beskrivning av undersökningen Skolelevers drogvanor i Göteborg. Därefter redovisas hur stort underlag statistiken baseras på i form av hur många elever som har besvarat enkäten 2019 och hur många av dem som sorterats bort för att de bor i annan kommun samt en beskrivning av spelutvecklingen bland unga nationellt.

Undersökningen Skolelevers drogvanor i Göteborg

Undersökningen Skolelevers drogvanor i Göteborg görs vart tredje år i samarbete med CAN (Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning). Samtliga elever i årskurs 9 och i gymnasiets år 2 svarar på frågor som rör erfarenheter av alkohol, narkotika, tobak och spel samt skol- och familjesituation. I Göteborg har liknande undersökningar genomförts vid sex tillfällen, år 2004, 2007, 2010, 2013, 2016 och 2019. För att överensstämna med CAN:s riksundersökning har frågeformuläret omarbetats något under den period som undersökningarna i Göteborg har genomförts.

Antal elever som besvarat enkäten per stadsdel

År 2019 besvarades enkäten i göteborgsskolorna av 4 061 elever i årskurs 9 och 4 976 elever i gymnasiets år 2. I rapporten görs beräkningarna efter elevernas boende, det vill säga stadsdelen som eleven uppger som sin bostadsort. De elever som inte svarat på stadsdelsfrågan är inte med i analyserna. Elever som går i skolan i Göteborg men tillhör en annan kommun har tagits bort från materialet i den här rapporten. Sammanlagt har 313 elever i årskurs 9 och 1 684 elever i gymnasiets år 2 sorterats bort. Då resultaten i andra sammanhang redovisas på skolnivå är de eleverna inkluderade.

I tabell 1 på nästa sida redovisas antal elever som svarat på drogvaneundersökningens enkät uppdelat per stadsdel. Eleverna har i de tre senaste undersökningarna kunnat ange alternativet annan könsidentitet och de utgör 77 elever i årskurs 9 och 54 i gymnasiets år 2. Gruppen är för liten för att kunna särredovisas men ingår då det totala resultatet redovisas. Frågan om kön har inte besvarats av 22 elever i årskurs 9 och av 13 elever i gymnasiets år 2.

Tabell 1. Antal svarande elever boende i Göteborg som ligger till grund för drogva-neundersökningen 2019, fördelat efter kön och stadsdel, i antal.

Anges i antal	Årskurs 9			Gymnasiets år 2		
	Flickor	Pojkar	Totalt	Flickor	Pojkar	Totalt
Angered	221	204	442	232	196	444
Askim-Frölunda-Högsbo	224	205	442	215	211	430
Centrum	71	94	169	108	117	231
Lundby	129	93	224	98	77	176
Majorna-Linné	130	131	267	114	123	241
Norra Hisingen	243	213	470	168	159	332
Västra Göteborg	269	253	529	183	241	436
Västra Hisingen	268	300	585	224	243	477
Örgryte-Härlanda	130	136	269	122	120	244
Östra Göteborg	157	181	351	135	142	281
Göteborg totalt	1842	1810	3748	1599	1629	3292

Spelutvecklingen bland unga nationellt

I jämförelse med alkohol är spel om pengar ett relativt nytt forskningsområde. I en forskningsöversikt (Blinn-Pike et al., 2010) konstaterades att den första vetenskapliga artikeln om spel och ungdomar publicerades 1985. CAN som på risknivå genomför drogva-neundersökningen varje år har sedan början av 2000-talet ställt frågor om spel till ungdomarna. På riksnivå har spel om pengar minskat något de senaste åren, procentuellt större minskning bland flickor än bland pojkar. Över lag är det en större andel pojkar som spelat om pengar jämfört med flickor. År 2019 var det på riksnivå 20 procent av pojkarna i årskurs 9 och 27 procent av pojkarna i gymnasiet år 2 som spelat om pengar det senaste året. Samma år var det 5 procent av flickorna i årskurs 9 och 4 procent av flickorna i gymnasiet år 2 som hade spelat om pengar senaste året (Svensson 2019b).

Det är en åldersgräns på 18 år för att få spela om pengar. I början av 2019 infördes viss reglering av spelmarknaden i Sverige. I korthet innebär förändringarna en övergång till ett licensbaserat system. Fram till dess var en stor del av spelandet oreglerat och bedrevs till stor del av onlinebaserade företag. Den nya lagen är tänkt att verka förebyggande och bättre hantera problemspelande och spelberoende.

Enligt CAN har undersökningar visat att ungas spel om pengar samvarierar med ansträngda sociala relationer, sämre skolresultat, avvikande beteende, kriminalitet, psykiska ohälsa och ökad risk för problematiskt spelande i vuxen ålder. Dessutom lyfter de fram att spel om pengar hos ungdomar är mer svårupptäckt för föräldrarna och omgivningen än användning av alkohol, tobak och narkotika (Svensson & Zetterqvist 2019a).

Ungas spel om pengar i Göteborg

I Göteborgsundersökningen har frågor om spel varit med sedan starten 2004 men de har förändrats under tiden. Vid de första undersökningstillfällena var frågorna uppdelade på spel om pengar på internet, andra spel och lotterier. Då frågorna förändrats är det inte möjligt att göra jämförelser med resultat från de tidigare undersökningarna från 2004, 2007 och 2010. I undersökningarna 2013 och 2016 har samma frågor kring spel om pengar ställts. I undersökningen 2019 har en av frågorna förändrats samt svarsalternativen i en fråga har ändrats något. Jämförelser mellan de tre senaste undersökningarna, 2013, 2016 och 2019, är möjliga på de frågor som inte ändrats.

Hur ofta och förändring över tid

Nedan redovisas de förändringar som skett bland skolelevs spelande om pengar någon gång, senaste 12 månaderna och senaste 30 dagarna i årskurs 9 och gymnasiets år 2 mellan undersökningarna 2013, 2016 och 2019.

Här bör beaktas att eleverna i årskurs 9 är unga och att första och enda gången de spelat om pengar kan ha inträffat under de senaste 30 dagarna.

Tabell 2. Andel elever som spelat om pengar någon gång, senaste året och senaste 30 dagarna, årskurs 9 och gymnasiets år 2, Göteborg 2013, 2016 och 2019, i procent.

Anges i % av svarande elever	Årskurs 9			Gymnasiets år 2		
	2013	2016	2019	2013	2016	2019
Spelat om pengar någon gång	25	21	20	33	29	25
Spelat om pengar det senaste året	19	15	14	26	23	19
Spelat om pengar senaste månaden	7	7	6	13	11	10

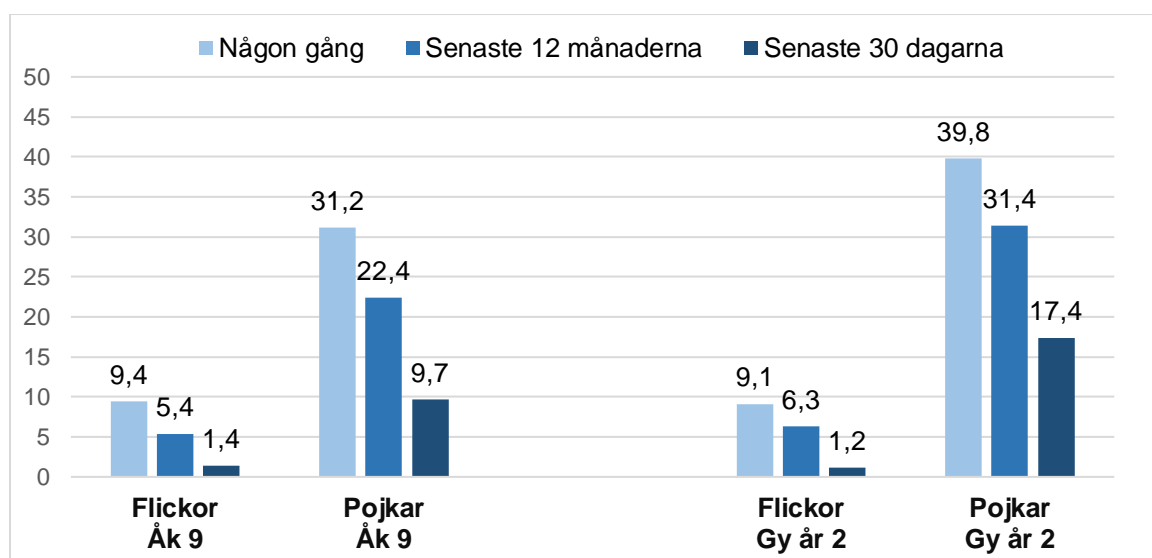
Som framgår av tabellen ovan har ungdomarnas spel om pengar minskat successivt. I årskurs 9 har det minskat från att 25 procent av eleverna 2013 hade spelat om pengar någon gång till att det 2019 är 20 procent som har gjort det. I gymnasiets år två har det under samma period minskat från att 33 procent av eleverna hade spelat om pengar någon gång till att det 2019 är 25 procent som har gjort det.

Även spel om pengar senaste året och senaste månaden har minskat för båda åldersgrupperna. För årskurs 9 är dock minskningen när det gäller spel om pengar senaste månaden endast en procentenhet.

Flickors och pojkars spelande

Det är stora skillnader mellan könen då det gäller spel om pengar. Både CAN:s årliga nationella undersökningar och totalundersökningarna i Göteborg visar att det i huvudsak är pojkarna som ägnar sig åt spel om pengar. Skillnaderna mellan könen ökar med åldern och är större i gymnasiet än i grundskolan. I diagrammet nedan jämförs flickors och pojkars spel om pengar från 2019-års undersökning följt av tabeller med jämförelser mellan 2013, 2016 och 2019 års undersökningar.

Diagram 1. Andel elever som spelat om pengar någon gång, de senaste 12 månaderna, de senaste 30 dagarna uppdelat på kön, årskurs 9 och gymnasiets år 2, Göteborg 2019, i procent.

Det är mer än tre gånger så många pojkar i årskurs 9 som har spelat om pengar någon gång jämfört med flickor i samma årskurs, 31,2 procent jämfört med 9,4 procent. Totalt har 20,4 procent i årskurs 9 spelat om pengar någon gång. I gymnasiets år 2 är det 39,8 procent av pojkarna som har spelat om pengar någon gång jämfört med flickorna där det är 9,1 procent, det vill säga mer än fyra gånger så vanligt bland pojkarna jämfört med flickorna. I gymnasiets år 2 totalt har 24,6 procent spelat om pengar någon gång.

Spelat om pengar senaste 12 månaderna har 22,4 procent av pojkarna i årskurs 9 gjort, vilket är mer än fyra gånger så vanligt där jämfört med flickorna där 5,4 procent har gjort det. Totalt har 14,0 procent i årskurs 9 spelat om pengar de senaste 12 månaderna. I gymnasiets år 2 är det nästan fem gånger så vanligt att pojkarna har spelat om pengar senaste 12 månaderna, 31,4 procent, jämfört med flickorna där 6,3 procent har gjort det. I gymnasiets år 2 totalt har 19,1 procent spelat om pengar de senaste 12 månaderna.

När det gäller det mer frekventa spelandet, det vill säga att ha spelat om pengar de senaste 30 dagarna ökar skillnaderna mellan könen än mer. Det är nästan sju gånger så vanligt att pojkar i årskurs 9 har spelat om pengar de senaste 30 dagarna, 9,7 procent, jämfört med flickorna där 1,4 procent har gjort det. I årskurs 9 totalt har 5,8 procent spelat om pengar de senaste 30 dagarna. På gymnasiets år 2 är skillnaden än större. Det är mer än 12 gånger så vanligt att pojkar på gymnasiets år 2 har spelat om pengar de senaste 30 dagarna, 17,4 procent, jämfört med flickorna, 1,2 procent. Totalt har 9,6 procent i gymnasiets år 2 spelat om pengar de senaste 30 dagarna.

Förändringar i flickors och pojkars spelande

Nedan redovisas de förändringar som skett hos flickors och pojkars spelande om pengar i årskurs 9 och gymnasiets år 2 mellan undersökningarna 2013, 2016 och 2019.

Spelat om pengar någon gång

Tabell 3. Andel elever som spelat om pengar någon gång uppdelat på kön, årskurs 9 och gymnasiets år 2, Göteborg 2013, 2016 och 2019, i procent.

Anges i %	Årskurs 9 flickor	Årskurs 9 pojkar		Gymnasiets år 2 flickor	Gymnasiets år 2 pojkar
2013	17,0	32,3		17,8	47,7
2016	11,2	29,1		12,0	45,0
2019	9,4	31,2		9,1	39,8

Tabellen ovan visar utvecklingen av spel om pengar någon gång mellan de tre senaste undersökningarna. Bland flickorna i årskurs 9 har det skett en stor minskning från 17,0 procent 2013 till 9,4 procent 2019, medan det bland pojkarna är näst intill oförändrat från 32,3 procent 2013 till 31,2 procent 2019. I årskurs 9 totalt 2019 har 20,4 procent spelat om pengar någon gång.

Bland flickorna i gymnasiets år 2 har spel om pengar någon gång nästan halverats från 17,8 procent 2013 till 9,1 procent 2019. Det har även gått ned bland pojkarna i gymnasiets år 2 men minskningen är mindre från 47,7 procent 2013 till 39,8 procent 2019. I gymnasiets år 2 totalt 2019 har 24,6 procent spelat om pengar någon gång.

Spelat om pengar de senaste 12 månaderna

Tabell 4. Andel elever som spelat om pengar de senaste 12 månaderna uppdelat på kön, årskurs 9 och gymnasiets år 2, Göteborg 2013, 2016 och 2019, i procent.

Anges i %	Årskurs 9 flickor	Årskurs 9 pojkar		Gymnasiets år 2 flickor	Gymnasiets år 2 pojkar
2013	12,6	24,7		12,8	38,6
2016	6,7	23,0		7,5	37,6
2019	5,4	22,4		6,3	31,4

Ovan visas utvecklingen då det gäller spelat om pengar de senaste 12 månaderna. Bland flickorna i årskurs 9 har andelen mer än halverats från 12,6 procent 2013 till 5,4 procent 2019, medan det bland pojkarna enbart skett en liten minskning från 24,7 procent 2013 till 22,4 procent 2019. I årskurs 9 totalt 2019 har 14,0 procent spelat om pengar de senaste 12 månaderna.

Även på gymnasiets år 2 har andelen flickor som har spelat om pengar senaste 12 månaderna mer än halverats från 12,8 procent 2013 till 6,3 procent 2019. Andelen pojkarna på gymnasiets år 2 har också minskat men inte i lika stor utsträckning, från 38,6 procent 2013 till 31,4 procent 2019. I gymnasiets år 2 totalt 2019 har 19,1 procent spelat om pengar de senaste 12 månaderna.

Spelat om pengar de senaste 30 dagarna

Tabell 5. Andel elever som spelat om pengar de senaste 30 dagarna uppdelat på kön, årskurs 9 och gymnasiets år 2, Göteborg 2013, 2016 och 2019, i procent.

Anges i %	Årskurs 9 flickor	Årskurs 9 pojkar		Gymnasiets år 2 flickor	Gymnasiets år 2 pojkar
2013	3,2	11,7		4,4	20,8
2016	2,2	10,4		1,9	19,4
2019	1,4	9,7		1,2	17,4

Att ha spelat om pengar de senaste 30 dagarna kan i vissa fall vara ett tecken på mer problematiskt spelande. Det är i det sammanhanget viktigt att tänka på att eleverna i årskurs 9 är unga och att första och enda gången de spelat om pengar kan ha inträffat under de senaste 30 dagarna.

För flickorna i årskurs 9 har andelen mer än halverats från 2013 då det var 3,2 procent som spelat om pengar senaste de 30 dagarna till att 1,2 procent gjort det 2019. Bland pojkarna i samma årskurs har andelen gått ned 2 procentenheter under samma period från 11,7 procent 2013 till 9,7 procent 2019. I årskurs 9 totalt 2019 har 5,8 procent spelat om pengar senaste månaden.

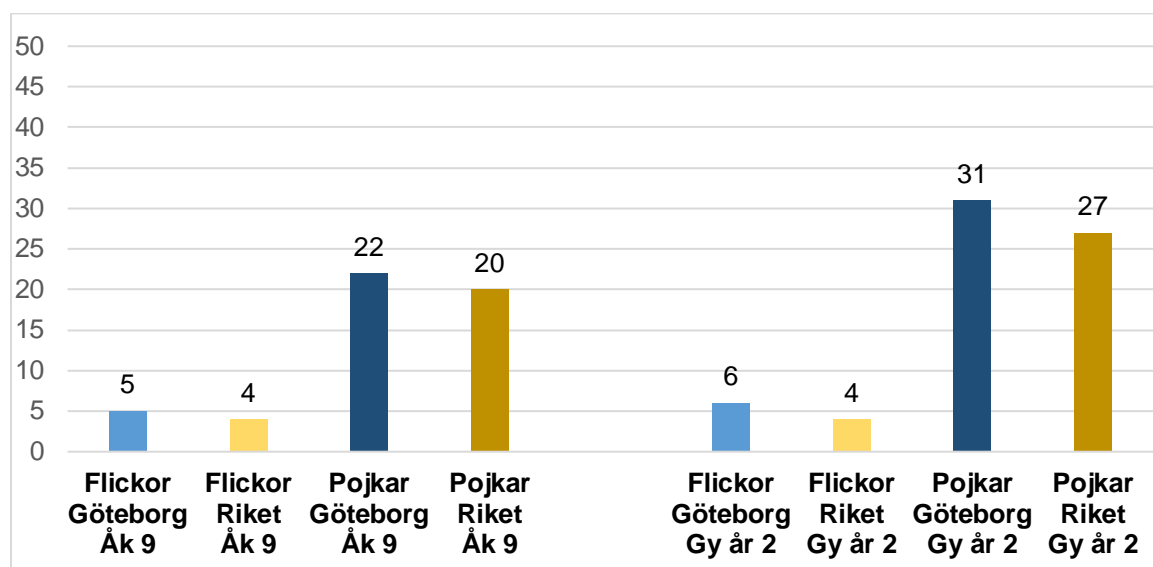
För flickorna i gymnasiets år två har andelen minskat med nästan tre fjärdedelar från 4,4 procent 2013 till 1,2 procent 2019. Bland pojkarna i gymnasiets år 2 har andelen minskat med 3,4 procentenheter från 20,8 procent 2013 till 17,4 procent 2019. I gymnasiets år 2 totalt har 9,6 procent spelat om pengar de senaste 30 dagarna 2019.

Nationell jämförelse – Spelat om pengar

För att få en bild av hur Göteborgs ungdomarnas spelande om pengar förhåller sig till ungdomar i hela landet redovisas här ett par jämförande exempel. Det första på hur stor andel av eleverna som spelat för pengar någon gång och det andra hur stor andel som spelat de senaste 30 dagarna. Den nationella statistiken är hämtad från tabellbilagan till Skolelevers drogvanor 2019 (CAN 2019). CAN redovisar sina resultat i hela tal. För att jämförelserna ska bli rättvisa har även resultaten från Göteborg avrundats till hela tal.

Nationell jämförelse - Spelat om pengar senaste året

Andel elever som spelat om pengar de senaste 12 månaderna, uppdelat på kön, årskurs 9 och gymnasiets år 2, Göteborg och riket 2019, i procent.

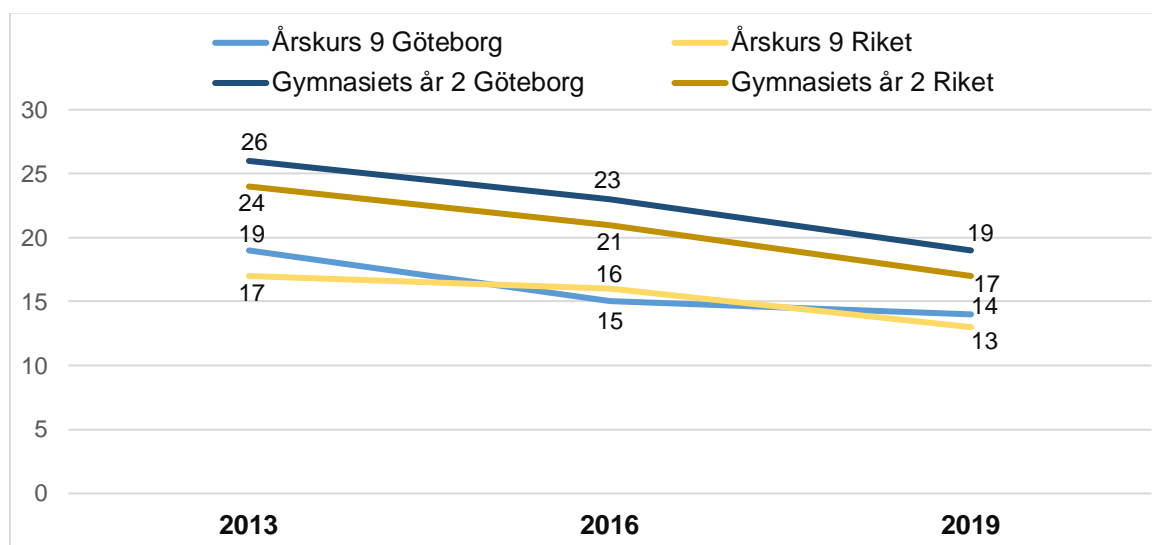
Andelen flickor i årskurs 9 i Göteborg som har spelat om pengar de senaste 12 månaderna är något större jämfört med flickor i riket, 5 procent jämfört med 4 procent. Bland pojkarna i samma årskurs i Göteborg har 22 procent spelat om pengar det senaste året jämfört med 20 procent i riket. I årskurs 9 totalt har 14 procent av eleverna i Göteborg spelat för pengar senaste året jämfört med 13 procent i riket.

I gymnasiets år 2 har 6 procent av flickorna i Göteborg spelat om pengar de senaste 12 månaderna jämfört med 4 procent av flickorna i riket. Bland pojkarna i gymnasiets år 2 har 22 procent av Göteborgseleverna spelat om pengar det senaste året jämfört med 27 procent i riket. I gymnasiets år 2 totalt har 19 procent av eleverna i Göteborg spelat om pengar det senaste året jämfört med 17 procent i riket.

Generellt är det något större andel av eleverna i Göteborg som har spelat om pengar de senaste 12 månaderna jämfört med riket. Störst procentuell skillnad finns bland flickorna i gymnasiets år 2. Det skiljer bara 2 procentenheter men eftersom procenttalen är låga innebär det att andelen i Göteborg är 50 procent högre än andelen i riket.

Nationell jämförelse - Spelat om pengar senaste året över tid

Andel elever som spelat om pengar de senaste 12 månaderna, årskurs 9 och gymnasiets år 2, Göteborg och riket 2013, 2016 och 2019, i procent.

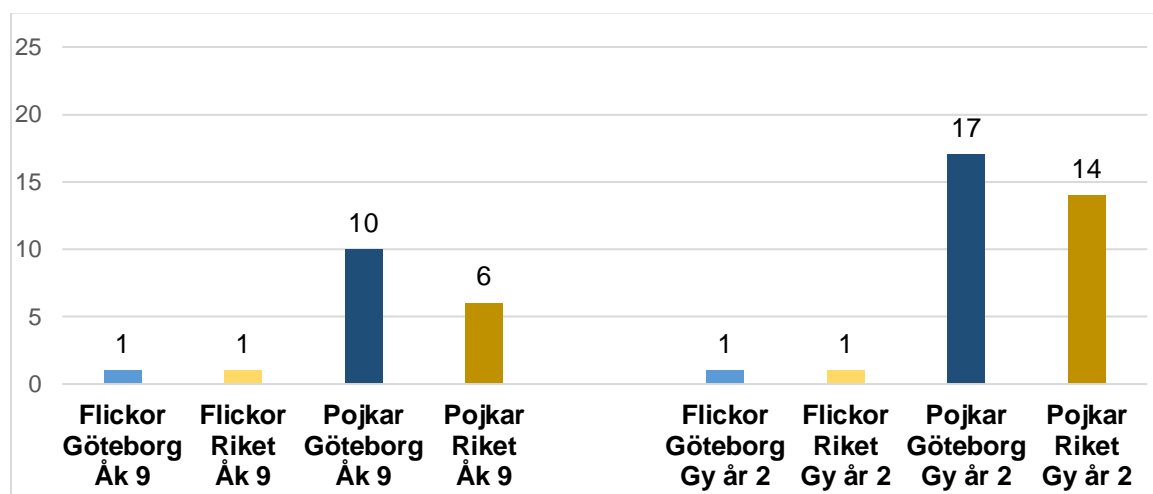
I årskurs 9 har andelen elever i Göteborg i årskurs 9 som spelat om pengar de senaste 12 månaderna minskat från 19 procent 2013 till 15 procent 2016 till 14 procent 2019. I riket i årskurs 9 har andelen minskat från 17 procent 2013 till 16 procent 2016 till 13 procent 2019.

I gymnasiets år 2 i Göteborg har andelen elever som spelat om pengar senaste året minskat från 26 procent 2013 till 23 procent 2016 till 19 procent 2019. På motsvarande sätt har minskningen i riket gått från 24 procent 2013 till 21 procent 2016 till 17 procent 2019.

Generellt är det en större andel elever i Göteborg som spelat om pengar de senaste 12 månaderna jämfört med elever i riket. Både i Göteborg och i riket har andelen minskat. Gymnasieeleverna i Göteborg och riket följer ungefär samma minskning. Då det gäller eleverna i årskurs 9 minskade andelen elever i Göteborg 4 procentenheter mellan 2013 och 2016 där minskningen i riket endast var 1 procentenhet. Mellan 2016 och 2019 minskade andelen elever i Göteborg endast med 1 procentenhet medan andelen elever i riket minskade med 3 procentenheter. Det gör att linjerna för årskurs 9 i Göteborg och i riket korsas två gånger.

Nationell jämförelse - Spelat om pengar de senaste 30 dagarna

Andel elever som spelat om pengar de senaste 30 dagarna, uppdelat på kön, årskurs 9 och gymnasiets år 2, Göteborg och riket 2019, i procent.

Som framgår av diagrammet ovan finns det ingen skillnad mellan flickor i Göteborg eller flickor i riket i årskurs 9, i båda fallen har 1 procent spelat för pengar de senaste 30 dagarna. Bland pojkarna i årskurs 9 är andelen i Göteborg större jämför med riket, 10 procent av pojkarna i Göteborg har spelat för pengar de senaste 30 dagarna jämfört med 6 procent i riket. I årskurs 9 totalt har knappt 6 procent i Göteborg spelat för pengar de senaste 30 dagarna och i riket har 4 procent gjort det.

Då det gäller gymnasiets år 2 är nivåerna för flickor de samma, det vill säga att det är 1 procent av flickorna både i Göteborg och i riket som spelat för pengar de senaste 30 dagarna. För pojkarna skiljer det sig även här där 17 procent av pojkarna i Göteborg spelat för pengar de senaste 30 dagarna, vilket 14 procent i riket gjort. I gymnasiets år 2 totalt har knappt 10 procent i Göteborg spelat om pengar senaste månaden och i riket har 9 procent gjort det.

Medan flickorna i både i årskurs 9 och i gymnasiets år 2 ligger på samma nivå i Göteborg och riket så skiljer det sig mellan pojkarna. Störst procentuell skillnad finns hos pojkarna i årskurs 9 där andelen pojkarna i Göteborg som spelat om pengar senaste månaden är 67 procent högre än andelen pojkarna i riket som gjort det.

Vilka spel har de spelat

För att få en uppfattning av vilka sorters spel om pengar som eleverna spelat fanns i frågan tidigare flera olika sorters spel varav några var angivna som online spel. I undersökningen 2019 har frågan om vilka spel som eleverna har spelat ändrats. Nu efterfrågas tydligare hur de spelade om pengar på spelen, online eller på annat sätt, på samtliga valbara spel. På annat sätt är exempelvis att vara på plats på en travbana, genom ombud eller fysiskt tillsammans med vänner.

Tabell 6. Andel elever som uppger att de spelat på respektive spel minst en gång de senaste 12 månaderna samt om de spelat online respektive på annat sätt, årskurs 9 och gymnasiets år 2, Göteborg 2019, i procent.

Anges i %	Årskurs 9	Gymnasiets år 2
Poker online	1,4	3,0
Poker på annat sätt	3,2	6,4
Spelautomat online	0,9	1,5
Spelautomat på annat sätt	2,2	2,1
Casinospel online	1,6	3,0
Casinospel på annat sätt	1,7	2,2
Lotterier online	1,3	1,9
Lotterier på annat sätt	3,5	3,9
Spel på sport eller hästar online	1,4	5,2
Spel på sport eller hästar på annat sätt	1,3	1,7
Vadslagning på e-sport online	2,5	2,8
Vadslagning på e-sport på annat sätt	1,8	1,2
Annan vadslagning online	1,3	1,1
Annan vadslagning på annat sätt	3,7	2,8

Även om procenttalen i tabellen ovan är små utgör de rätt många ungdomar eftersom antalet elever som besvarat enkäten stort, för årskurs 9 är det 3 748 elever boende i Göteborg och för gymnasiets år 2 är det 3 292 elever boende i Göteborg.

De mest förekommande spelen om pengar får elever i årskurs 9 är annan vadslagning på annat sätt vilket 3,7 procent av eleverna gjort någon gång eller oftare under de senaste 12 månaderna. Därefter kommer lotterier på annat sätt, 3,5 procent, följt av poker på annat sätt, 3,2 procent. Minst förekommande är spelautomat online vilket 0,9 procent gjort följt av lotterier online, spel på sport eller hästar på annat sätt och annan vadslagning online vilka vardera 1,3 procent spelat på.

Bland eleverna i gymnasiets år 2 är det mest förekommande spelet om pengar poker på annat sätt vilket 6,4 procent gjort någon gång eller oftare under de senaste 12 månaderna. Näst vanligast är spel på sport eller hästar online vilket 5,2 procent gjort följt av lotterier på annat sätt, 3,9 procent. Minst vanligt är annan vadslagning online, 1,1 procent, följt av vadslagning på e-sport på annat sätt vilket 1,2 procent gjort.

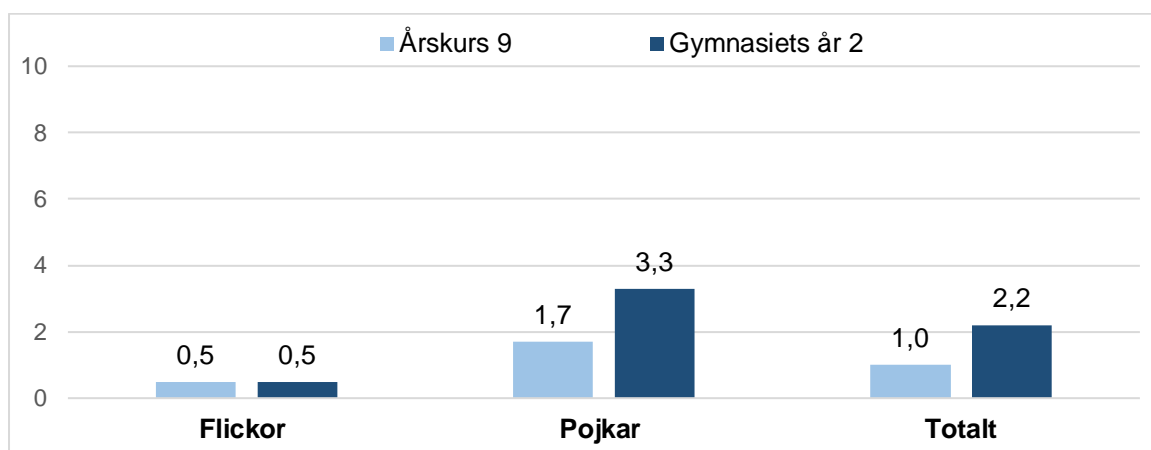
Riskabla spelvanor

För att ta reda på hur stor andel av eleverna som har riskabla spelvanor användes tidigare det så kallade Lie/Bet instrumentet vars två frågor då fanns med i enkäten. I 2019 års undersökning har det ersatts av Riskabelt spelande som bygger på fyra av totalt nio frågor från Problem Gambling Severity Index (PGSI). Riskabelt spelande ingår även i nationella folkhälsoenkäten (Folkhälsomyndigheten 2020) Hälsa på lika villkor som Folkhälsomyndigheten genomför vartannat år. Fördelen med det instrumentet jämfört med Lie/Bet är framför allt att det är tidsbegränsat till de senaste 12 månaderna.

Det som efterfrågas är om eleverna under de senaste 12 månaderna: spelat för mer pengar än man haft råd att förlora, behövt spela med större summor för att få samma känsla av spänning, återvänt en annan dag för att försöka vinna tillbaka pengar man förlorat och lånat eller sålt något för att ha pengar att spela för. Frågorna är ställda i du form och ger svar på elevernas egna upplevelser kring sitt spelande om pengar. Svartalternativen är aldrig, ibland, ofta eller nästan alltid. Har eleven uppgivit minst ibland på någon av frågorna bedöms hen uppvisa tecken på riskabelt spelande.

Spelat för mer än du verkligen haft råd att förlora?

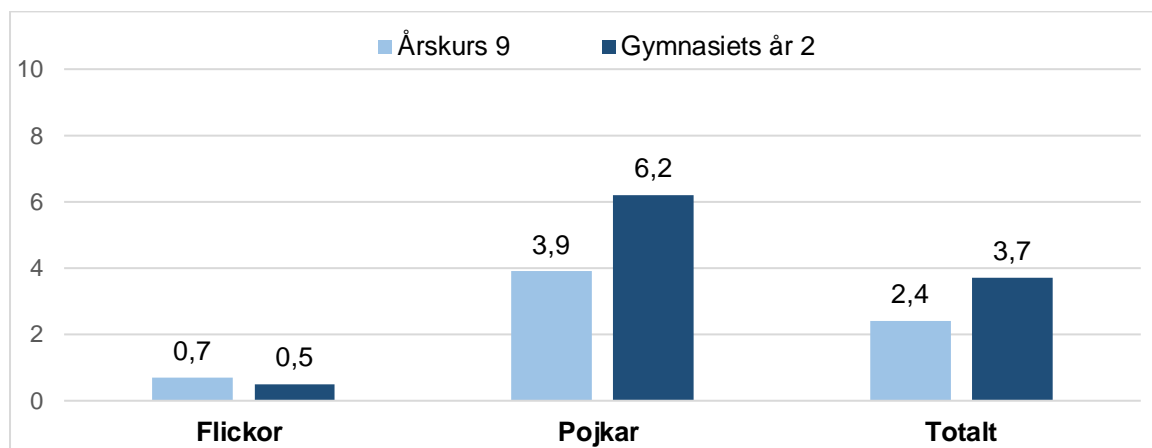
Diagram 5. Har du under de senaste 12 månaderna spelat för mer än du verkligen haft råd att förlora, uppdelat på kön, årskurs 9 och gymnasiets år 2, Göteborg 2019, i procent.

Andelen flickor i årskurs 9 som spelat för mer pengar än de upplevt att de verkligen haft råd att förlora är 0,5 procent, motsvarande för pojkarna är 1,7 procent. I gymnasiets år 2 är det också 0,5 procent av flickorna som spelat för mer än de verkligen haft råd med medan det bland pojkarna är 3,3 procent som gjort det. I årskurs 9 totalt 2019 har 1,0 procent spelat för mer än de verkligen haft råd att förlora och i gymnasiets år 2 totalt har 2,2 procent gjort det.

Behövt spela med större summor för att få samma känsla av spänning?

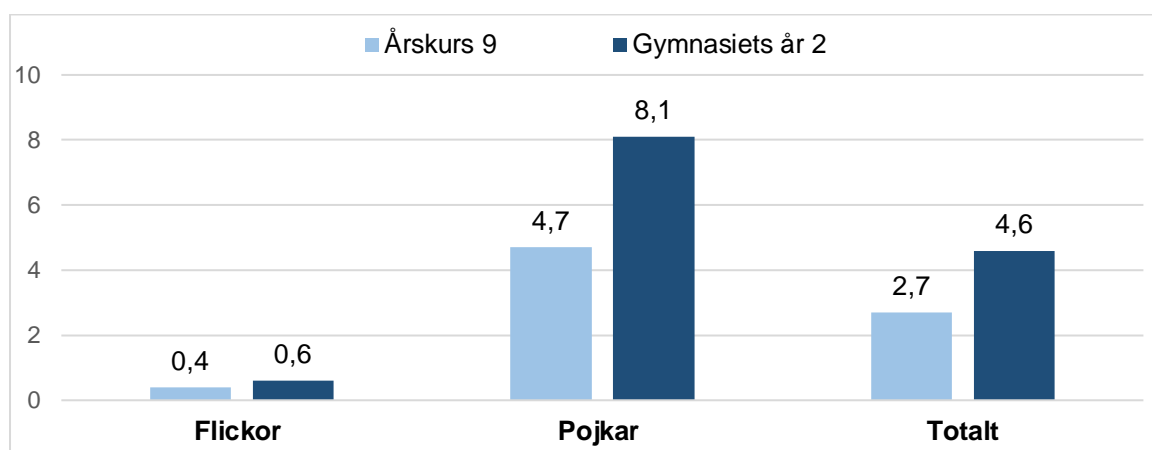
Diagram 6. Har du under de senaste 12 månaderna behövt spela med större summor för att få samma känsla av spänning, uppdelat på kön, årskurs 9 och gymnasiets år 2, Göteborg 2019, i procent.

Även här framkommer stora skillnader mellan könen. Att ha känt behov av att spela för större summor för att få samma känsla av spänning har 0,7 procent av flickorna i årskurs 9 gjort och bland pojkarna har 3,9 procent gjort det. På gymnasiets år 2 är det 0,5 procent av flickorna och 6,2 procent av pojkarna som har gjort det. I årskurs 9 totalt 2019 har 2,4 procent känt behov av att spela för större summor för att få samma känsla av spänning och i gymnasiets år 2 totalt har 3,7 procent gjort det.

Återvänt en annan dag för att försöka vinna tillbaka pengar du förlorat?

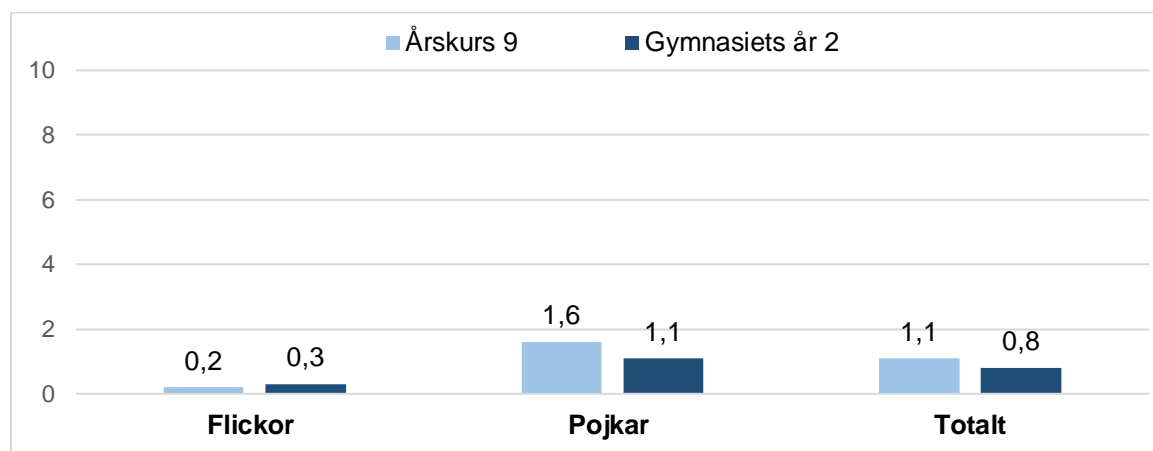
Diagram 7. Har du under de senaste 12 månaderna återvänt en annan dag för att försöka vinna tillbaka pengar du förlorat, uppdelat på kön, årskurs 9 och gymnasiets år 2, Göteborg 2019, i procent.

Av flickorna i årskurs 9 är det 0,4 procent som återvänt en annan dag för att försöka vinna tillbaka pengar de förlorat, bland pojkarna är det hela 4,7 procent som har gjort det. I gymnasiets år 2 är det 0,6 procent av flickorna och 8,1 procent av pojkarna som har gjort det. I årskurs 9 totalt 2019 har 2,7 procent återvänt en annan dag för att försöka vinna tillbaka pengar du förlorat och i gymnasiets år 2 totalt har 4,6 procent gjort det.

Lånat pengar eller sålt något för att ha pengar att spela för?

Diagram 8. Har du under de senaste 12 månaderna lånat pengar eller sålt något för att ha pengar att spela för, uppdelat på kön, årskurs 9 och gymnasiets år 2, Göteborg 2019, i procent.

Även om procenttalen i tabellen ovan är små utgör de ett antal ungdomar eftersom antalet elever som besvarat enkäten stort, för årskurs 9 är det 3 748 elever boende i Göteborg och för gymnasiets år 2 är det 3 292 elever boende i Göteborg.

Att ha lånat pengar eller sålt något för att ha pengar att spela för är mindre förekommande jämfört med de tre tidigare frågorna. Bland flickorna i årskurs 9 är det 0,2 procent som har gjort det och bland pojkarna är det 1,6 procent. I gymnasiets år 2 är det 0,3 procent av flickorna och 1,1 procent av pojkarna som lånat pengar eller sålt något för att ha pengar att spela för. I årskurs 9 totalt 2019 har 1,1 procent lånat pengar eller sålt något för att ha pengar att spela för och i gymnasiets år 2 totalt har 0,8 procent gjort det.

Risk och skyddsfaktorer kopplat till spel om pengar

Forskning inom preventionsområdet har under de senaste årtiondena handlat om vilka risk- och skyddsfaktorer som ökar respektive minskar risken för olika former av psykisk ohälsa och normbrytande beteenden. Både risk- och skyddsfaktorer kan öka respektive minska risker, vilket innebär att de inte nödvändigtvis orsakar eller skyddar mot risker såsom normbrott. Riskfaktorer kan förekomma utan att det finns problem, på samma sätt är skyddsfaktorer inte någon garanti mot problem (Sundell 2008). Finns flera riskfaktorer samtidigt är riskökningen för problem betydligt starkare (Bond et al. 2005, Gerard & Buehler 2004, El-Khoury et al. 2005).

Folkhälsomyndigheten ger ut en faktabladsserie Förebygg spelproblem – Kunskapsstöd barn och unga där ett av bladen handlar om risk- och skyddsfaktorer (2017). I det presenteras sammanfattningen av en systematisk litteraturoversikt över aktuell forskning om risk- och skyddsfaktorer som haft betydelse för att barn och unga senare i livet utvecklat spelproblem (Dowling et al. 2017), vilket är följande riskfaktorer:

- Låga skolresultat	- Erfarenhet av våld
- Alkoholkonsumtion	- Olagliga handlingar
- Användning av narkotika	- Olagliga handlingar hos kompisar
- Användning av tobak	- Att vara kille
- Depression	- Impulsivitet kan vara riskfaktor

De flesta riskfaktorerna ovan är de samma som gäller för andra problem och riskbeteenden bland ungdomar. Men några riskfaktorer skiljer sig åt. I faktabladet lyfts ett antal sådana faktorer fram där det som skiljer är att de inte verkar öka risken för att barn och unga får spelproblem. Exempel på sådana faktorer är aggression, ångestsymtom, stor tidig vinst eller förlust på spel om pengar, risktagande, negativ affekt (till exempel frustration eller förmågan att kontrollera tankar känslor och handlingar). Bemärk här att det står: "inte verkar öka risken". Forskning på spelområdet är relativt nytt och inte lika omfattande som exempelvis forskning på alkohol- och narkotikaområdet. Att de formulerat sig på det sättet skulle kunna tyda på att evidensen inte är så stark.

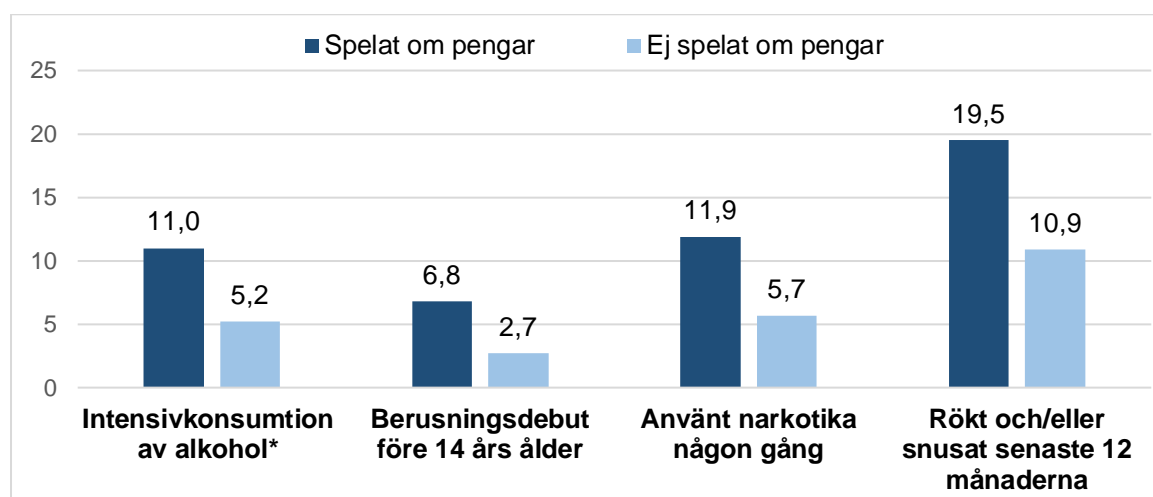
Nedan presenteras kopplingar mellan spel om pengar och olika risk- och skyddsfaktorer vilka bygger på resultaten från drogvanundersökningen i Göteborg 2019.

Substansanvändning och spel om pengar

Nedan redovisas sambandet mellan spel om pengar och olika former av substansanvändning vilka i det här fallet är; intensivkonsumtion av alkohol, tidig berusningsdebut, narkotikaanvändning och tobaksanvändning, där resultat från drogvaneeundersökningen i Göteborg 2019 utgör underlag.

Årskurs 9 - Substansanvändning och spel om pengar

Diagram 9. Andel elever som uppger användning av olika substanser bland dem som har spelat om pengar någon gång i jämförelse med dem som inte har spelat om pengar, årskurs 9, Göteborg 2019, i procent.

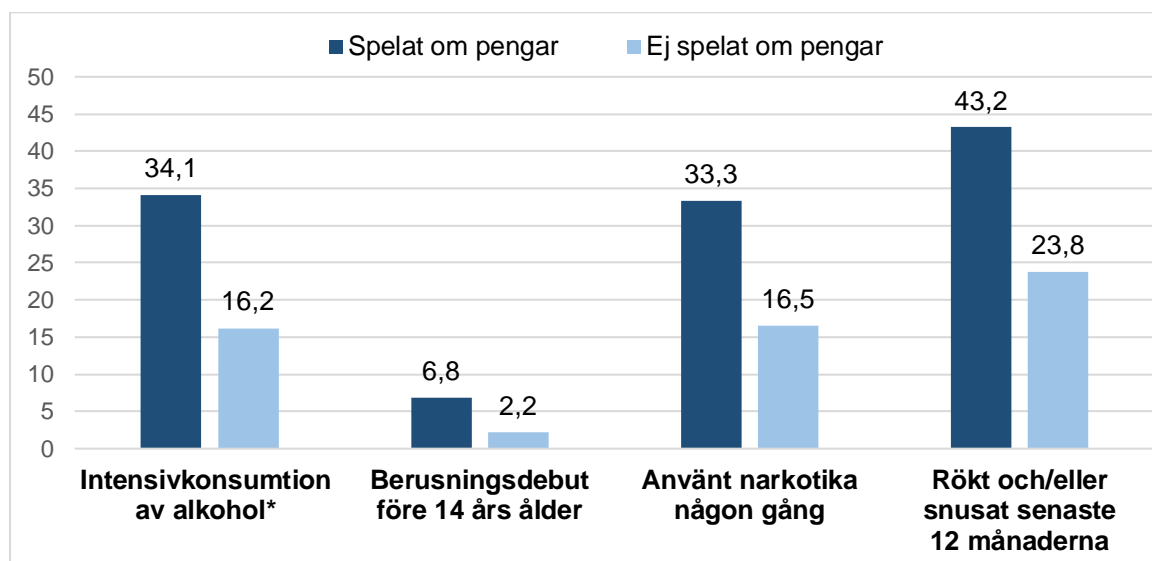
**Intensivkonsumtion av alkohol innebär att vid ett och samma tillfälle någon gång i månaden eller oftare dricka alkohol motsvarande minst fyra stora burkar starköl/ starkcider eller 25 cl sprit eller en hel flaska vin eller sex burkar folköl.*

Som framgår av diagram 9 ovan är det mer än dubbelt så vanligt att elever i årskurs 9 som har spelat om pengar någon gång också har intensivkonsumerat alkohol vilket 11,0 procent gjort jämfört med 5,2 procent bland dem som inte har spelat om pengar. Det är än mer vanligt att de elever som har spelat om pengar också har berusningsdebuterat före 14-års ålder vilket 6,8 procent har gjort jämfört med 2,7 procent bland dem som inte har spelat om pengar.

Att ha använt narkotika någon gång är också mer än dubbelt så vanligt bland dem som har spelat om pengar någon gång vilket 11,9 procent har gjort jämfört med 5,7 procent bland dem som inte har spelat om pengar. Även att ha rökt och/eller snusat de senaste 12 månaderna skiljer sig åt mycket mellan grupperna, 19,5 procent av dem som har spelat om pengar har också rökt och/eller snusat jämfört med 10,9 procent bland dem som inte har spelat om pengar.

Gymnasiets år 2 - Substansanvändning och spel om pengar

Diagram 10. Andel elever som uppger användning av olika substanser bland dem som har spelat om pengar någon gång i jämförelse med dem som inte spelat om pengar, gymnasiet år 2, Göteborg 2019, i procent.

**Intensivkonsumtion av alkohol innebär att vid ett och samma tillfälle någon gång i månaden eller oftare dricka en flaska vin, 25 cl sprit, fyra stora burkar starköl/starkcider, sex burkar folköl motsvarande mängd alkohol.*

Det sker en stor förändring mellan årskurs 9 och gymnasiet år 2 både bland dem som har spelat om pengar någon gång och bland dem som inte har spelat om pengar. Det gäller andelen som intensivkonsumerat alkohol, använt narkotika någon gång och rökt och/eller snusat senaste 12 månaderna. Berusningsdebut före 14 års ålder ligger av naturliga skäl på ungefär samma nivå både i årskurs 9 och gymnasiet år 2 eftersom båda åldersgrupperna fyllt 14 år då de besvarade enkäten.

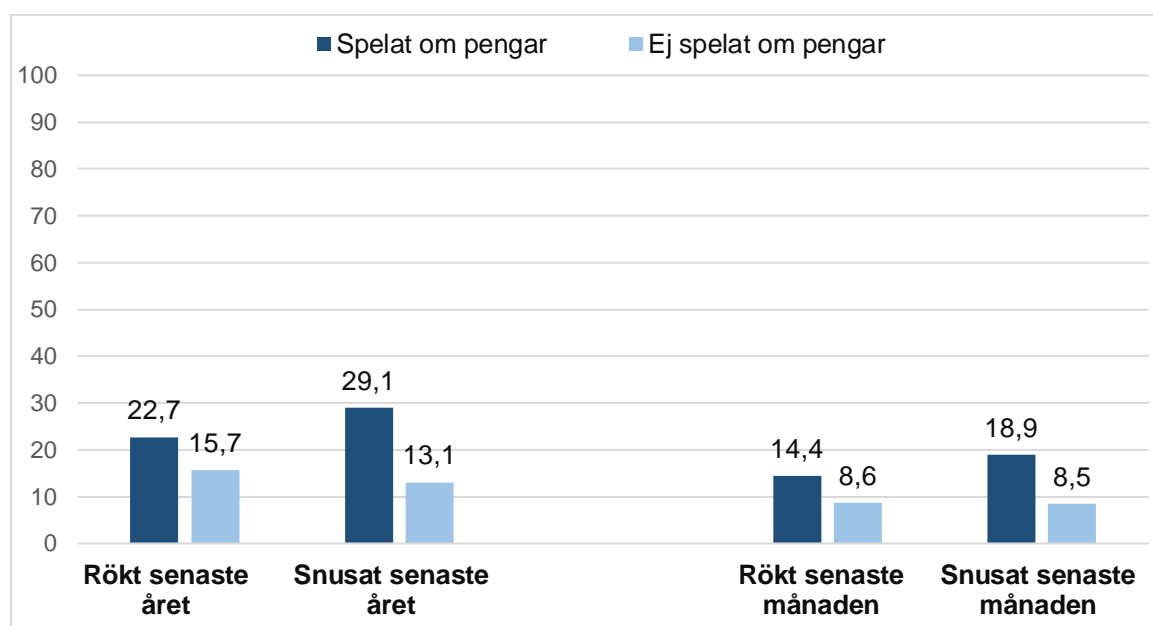
I gymnasiet år 2 är det ungefär dubbelt så vanligt att de som har spelat om pengar någon gång också intensivkonsumerat alkohol vilket 34,1 procent av eleverna har gjort jämfört med 16,2 procent bland dem som inte har spelat om pengar. Andelen elever som har berusningsdebuterat före 14 års ålder är mer än tre gånger så stor bland de som har spelat om pengar jämfört med de som inte har spelat om pengar, 6,8 procent respektive 2,2 procent. Det är dubbelt så vanligt att ha använt narkotika någon gång bland de som har spelat om pengar vilket 33,3 procent gjort jämfört med 16,5 procent bland de som inte har spelat om pengar. Att ha rökt och/eller snusat har knappt dubbelt så många bland de som har spelat om pengar gjort jämfört med de som inte har spelat om pengar, 43,2 procent respektive 23,8 procent.

Rökning respektive snusning och spel om pengar

Som framgår av diagrammen ovan är andelen som rökt och/eller snusat bland de som har spelat om pengar betydligt högre jämfört med de som inte har spelat om pengar. För att se skillnader mellan tobaksrökning och snusning redovisas här användningen av de två tobakssorterna separat.

Årskurs 9 - Rökning respektive snusning och spel om pengar

Diagram 11. Andel elever som uppger att de har rökt har cigaretter och andelen som uppger att de har snusat, senaste 12 månaderna respektive senaste 30 dagarna, bland de som har spelat för pengar någon gång i jämförelse med de som inte har spelat om pengar, årskurs 9, Göteborg 2019, i procent.

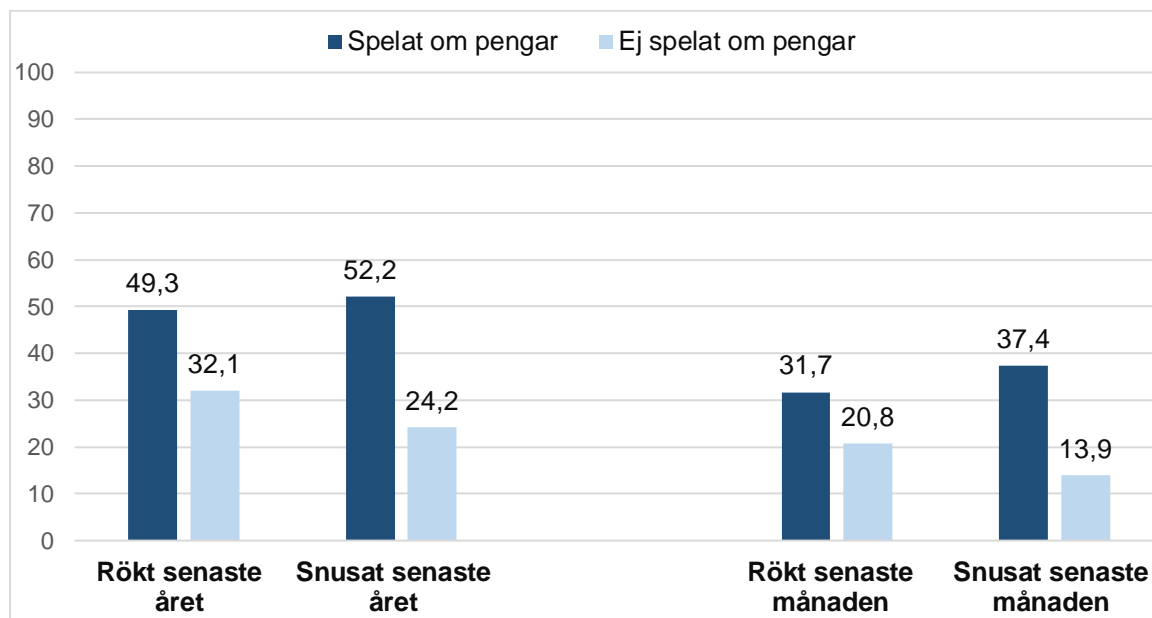
I årskurs 9 har 22,7 procent bland de som har spelat om pengar någon gång rökt tobak senaste året jämfört med 15,7 procent bland de som inte har spelat om pengar. I samma årskurs är andelen som har snusat senaste året bland de som har spelat om pengar mer än dubbelt så stor, 29,1 procent, jämfört med 13,1 procent bland de som inte har spelat om pengar.

Rökt tobak senaste månaden i årskurs 9 har 14,4 procent bland de som har spelat om pengar någon gång gjort jämfört med 8,6 procent bland de som inte har spelat om pengar. I samma årskurs har mer än dubbelt så stor andel snusat senaste månaden bland de som har spelat om pengar, 18,9 procent, jämfört med 8,5 procent bland de som inte har spelat om pengar.

Både rökning och snusning är mer förekommande bland de som har spelat om pengar jämfört med de som inte har spelat om pengar i årskurs 9. Bland de som har spelat om pengar är snusning vanligare än tobaksrökning, medan det omvända gäller bland de som inte har spelat om pengar, det vill säga att tobaksrökning är vanligare än snusning.

Gymnasiets år 2 - Rökning respektive snusning och spel om pengar

Diagram 11. Andel elever som uppger att de har rökt har cigaretter och andelen som uppger att de har snusat, senaste 12 månaderna respektive senaste 30 dagarna, bland de som har spelat för pengar någon gång i jämförelse med de som inte har spelat om pengar, gymnasiet år 2, Göteborg 2019, i procent.

Då det gäller gymnasiet år 2 har 49,3 procent bland de som har spelat om pengar rökt tobak någon gång senaste året jämfört med 32,1 procent bland de som inte har spelat om pengar. I gymnasiet år 2 har mer än dubbelt så stor andel snusat någon gång senaste året bland de som har spelat om pengar, 52,2 procent, jämfört med 24,2 procent bland de som inte har spelat om pengar.

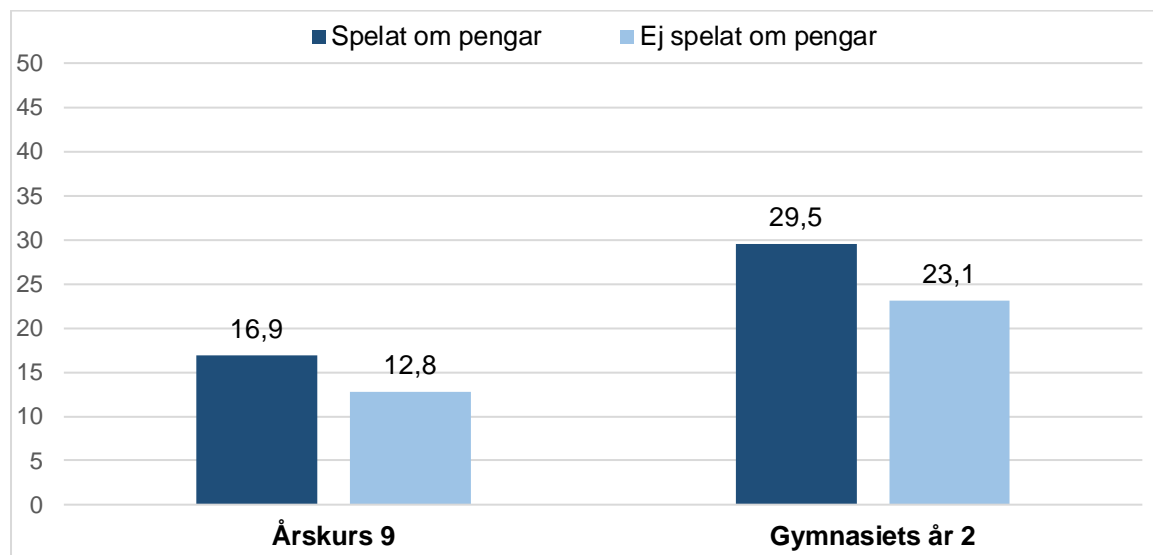
I gymnasiet år 2 har 31,7 procent bland de som har spelat om pengar någon gång rökt tobak senaste månaden jämfört med 20,8 procent bland de som inte har spelat om pengar. Andelen som har snusat senaste månaden bland de som har spelat om pengar är mer än dubbelt så stor, 37,4 procent, jämfört med 13,9 procent bland de som inte har spelat om pengar.

Precis som i årkurs 9 är både rökning och snusning mer förekommande bland de som har spelat om pengar jämfört med de som inte har spelat om pengar i gymnasiet år 2. Snusning är vanligare än tobaksrökning bland de som har spelat om pengar. Bland de som inte har spelat om pengar är det tvärt om, det vill säga tobaksrökning är vanligare än snusning.

Spel om pengar och skolk

Vid jämförelse med att ha skolkat en gång i månaden eller oftare och att ha spelat om pengar eller inte ha spelat om pengar finns också skillnader om än något mindre jämfört med frågorna innan om substansbruk.

Diagram 12. Andel elever som uppger att de skolkar en gång i månaden eller oftare bland dem som har spelat om pengar någon gång jämfört med dem som inte har spelat om pengar, årskurs 9 och gymnasiets år 2, Göteborg 2019, i procent.

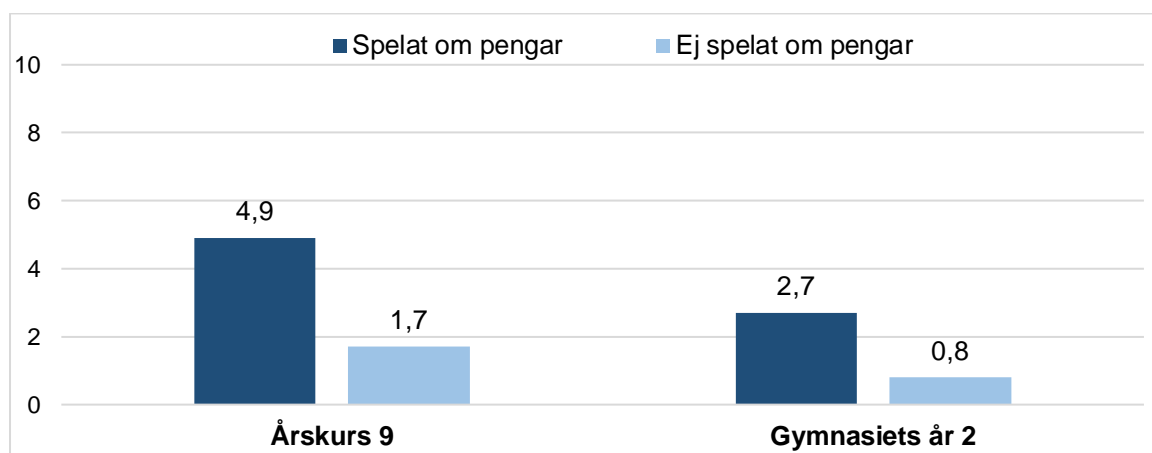
I årskurs 9 är det 16,9 procent bland de som har spelat om pengar någon gång som också har skolkat en gång per månad eller oftare jämfört med att 12,8 procent har skolkat bland de som inte har spelat om pengar. Motsvarande siffror för gymnasiets år 2 är att 29,5 procent har skolkat någon gång i månaden eller oftare bland de som har spelat för pengar jämfört med att 23,1 procent har skolkat bland dem som inte har spelat om pengar.

Spel om pengar och mobbning

Att mobbning är kopplat till andra riskbeteenden har framkommit i tidigare rapport från enhet inom Social resursförvaltning. Något som visat sig gälla både bland dem som mobbat andra och de som själva blivit utsatta för mobbning (PrevU 2009). Nedan presenteras jämförelser mellan de som har spelat om pengar och de som inte har gjort det kopplat till mobbning.

Varit med och mobbat någon

Diagram 13. Andel elever som uppger att de varit med och mobbat någon 2–3 gånger per månad eller oftare de senaste 12 månaderna bland de som har spelat om pengar någon gång jämfört med de som inte har spelat om pengar, årskurs 9 och gymnasiets år 2, Göteborg 2019, i procent.

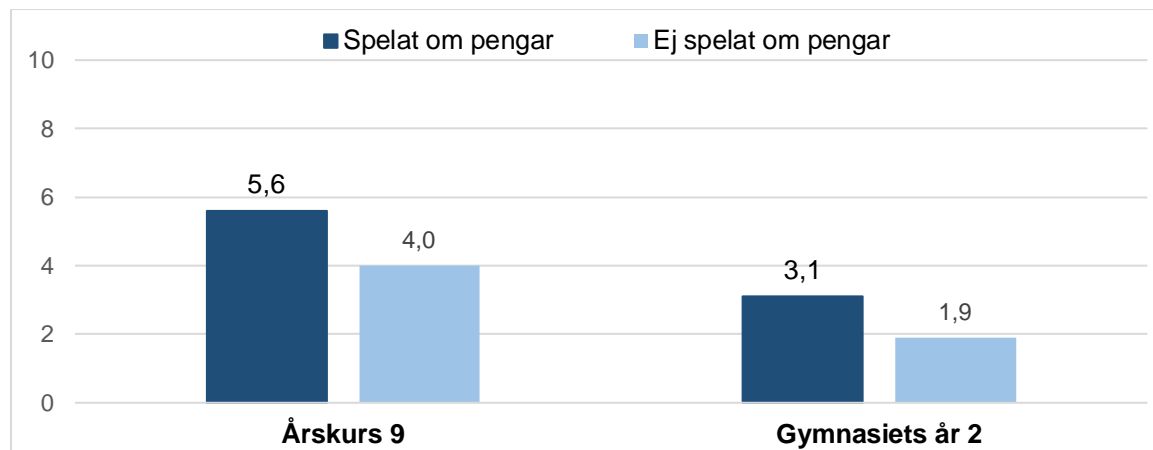

Som framgår av diagrammet ovan är det nästan tre gånger så vanligt bland de som har spelat om pengar någon gång i årskurs 9 att de också varit med och mobbat någon 2–3 gånger i månaden eller oftare, 4,9 procent, jämfört med 1,7 procent bland de som inte har spelat om pengar.

I gymnasiets år 2 är mobbning inte lika förekommande enligt undersökningen, men skillnaderna i grupperna kvarstår. Här är det mer än tre gånger så vanligt att de som har spelat om pengar någon gång också varit med och mobbat någon 2–3 gånger i månaden eller oftare, 2,7 procent, jämfört med 0,8 procent bland de som inte har spelat om pengar.

Blivit mobbad

Diagram 14. Andel elever som uppger att de blivit mobbade 2–3 gånger per månad eller oftare de senaste 12 månaderna bland de som har spelat om pengar någon gång jämfört med de som inte har spelat om pengar, årskurs 9 och gymnasiets år 2, Göteborg 2019, i procent.

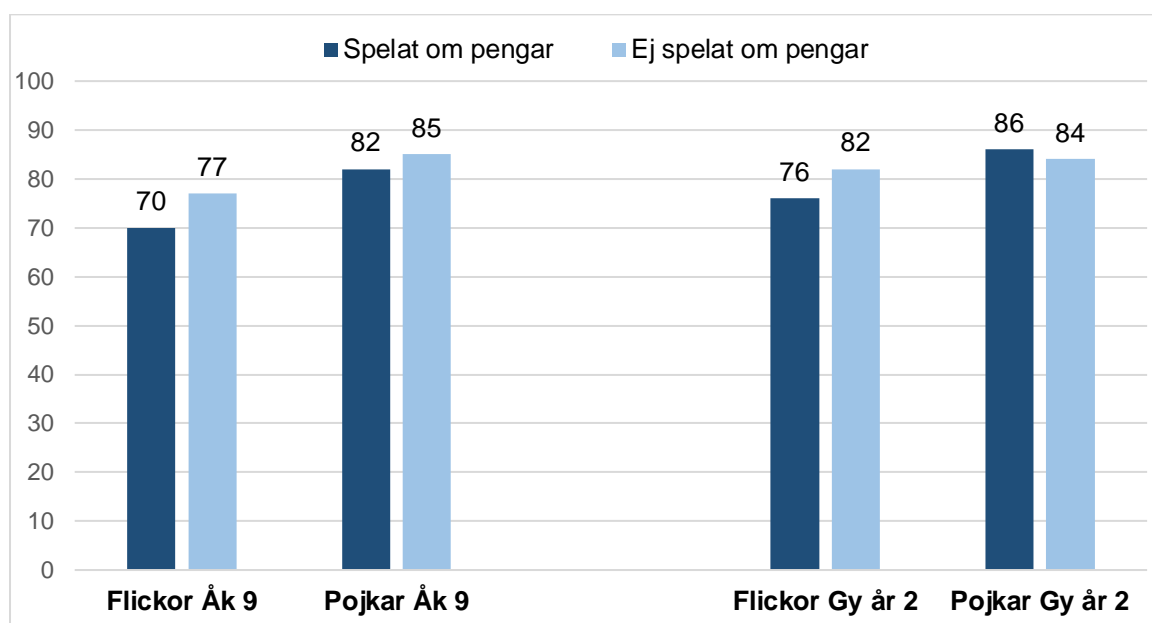
Att ha blivit mobbad är också mer förekommande bland de som har spelat om pengar någon gång även om skillnaderna här inte är fullt så stora. I årskurs 9 är det 5,6 procent blivit mobbade 2–3 gånger per månad eller oftare bland de som har spelat om pengar någon gång jämfört med 4,0 procent bland de som inte gjort det.

Även här ser vi lägre siffror i gymnasiets år 2 där 3,1 procent blivit mobbade 2–3 gånger per månad eller oftare bland de som har spelat om pengar någon gång jämfört med 1,9 procent bland de som inte har spelat om pengar.

Skoltrivsel

Skolframgång och skoltrivsel är viktiga skyddsfaktorer för barns och ungdomars hälsa (Regeringen 2010). I den enkät som används vid drogvaneundersökningen finns ingen fråga om skolframgång men däremot en fråga om hur eleverna trivs i skolan. Nedan har svarsalternativen mycket bra och ganska bra slagits samman. Som framgår av diagrammet nedan trivs de allra flesta elever bra i skolan.

Diagram 15. Andel elever som uppger att de trivs ganska eller mycket bra i skolan bland dem som spelat om pengar någon gång jämfört med dem som inte spelat om pengar, uppdelat på kön, årskurs 9 och gymnasiets år 2, Göteborg 2019, i procent.

Bland flickor i årskurs 9 är det 70 procent av de som har spelat om pengar någon gång som trivs ganska eller mycket bra i skolan, motsvarande siffra bland de som inte har spelat om pengar är 77 procent. Andelen pojkar som trivs mycket eller ganska bra bland de som har spelat om pengar är 82 procent jämför med 85 procent bland de som inte har spelat om pengar. I årskurs 9 totalt är det 78 procent som trivs mycket eller ganska bra bland de elever som har spelat om pengar jämfört med 80 procent bland de som inte har spelat om pengar.

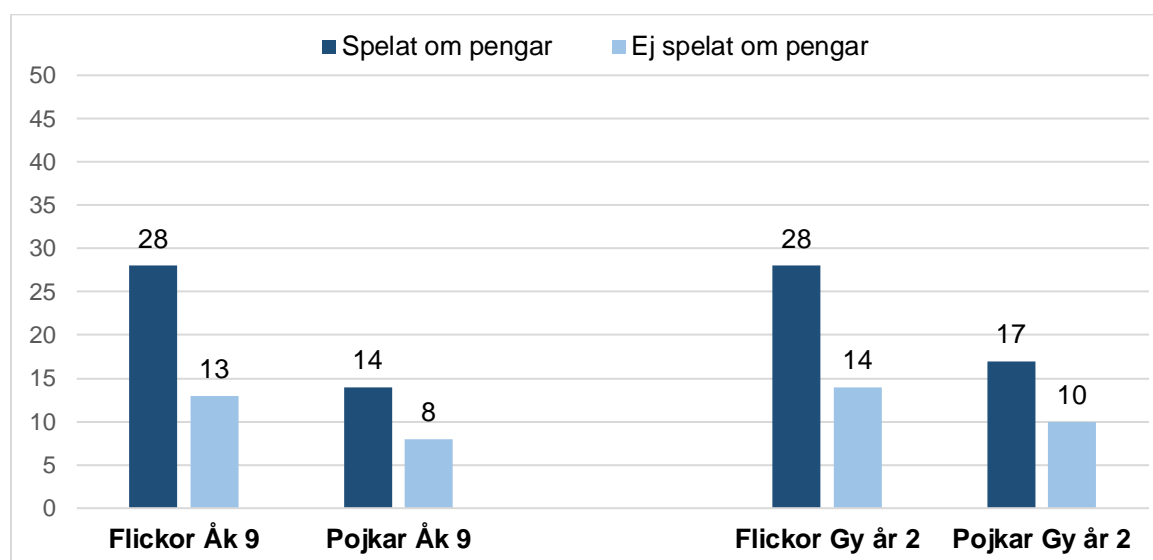
I gymnasiets år 2 är det 76 procent av flickorna som har spelat om pengar någon gång som trivs ganska eller mycket bra i skolan jämfört med 82 procent bland de som inte har spelat om pengar. Bland pojkarna i gymnasiets år 2 är det 86 procent av de som har spelat om pengar som trivs ganska eller mycket bra i skolan jämfört med 84 procent bland de som inte har spelat om pengar. I gymnasiet år 2 totalt är det 84 procent bland dem som har spelat om pengar som trivs ganska eller mycket bra i skolan jämfört med 83 procent bland de som inte har spelat om pengar.

Flickors skoltrivsel är generellt något lägre jämfört med pojkars och en skillnad som är större i årskurs 9 jämfört med gymnasiets år 2. De elever som har spelat om pengar har uppgivit något lägre skoltrivsel jämför med de som inte har spelat om pengar med ett undantag då det gäller pojkar i gymnasiets år 2.

Våld eller hot om våld i sin hemmiljö

Att som barn bevittna våld mot en förälder är en känd riskfaktor framförallt för psykisk ohälsa men även för beteendeproblem, nedsatt kognitiv förmåga och välbefinnande (Folkhälsomyndigheten 2016). Som nämnts tidigare är bland annat erfarenhet av våld och depression även riskfaktorer för att senare i livet utveckla spelproblem (Folkhälsomyndigheten 2017).

Diagram 16. Andel elever som uppger att de upplevt våld eller hot om våld en eller flera gånger i sin hemmiljö bland de som spelat för pengar någon gång i jämförelse med de som inte spelat om pengar, uppdelat på kön, årskurs 9 och gymnasiets år 2, Göteborg 2019, i procent.

Som framgår av diagrammet ovan har 28 procent av flickorna i årskurs 9 upplevt våld eller hot om våld i hemmiljön bland de som har spelat om pengar någon gång jämfört med 13 procent bland de som inte har spelat om pengar. Motsvarande siffror för pojkarna är 14 procent bland de som spelat om pengar jämfört med 8 procent bland de som inte spelat om pengar. I årskurs 9 är det totalt 17 procent bland de som har spelat om pengar som har upplevt våld eller hot om våld i hemmiljön jämfört med 11 procent bland de som inte har spelat om pengar.

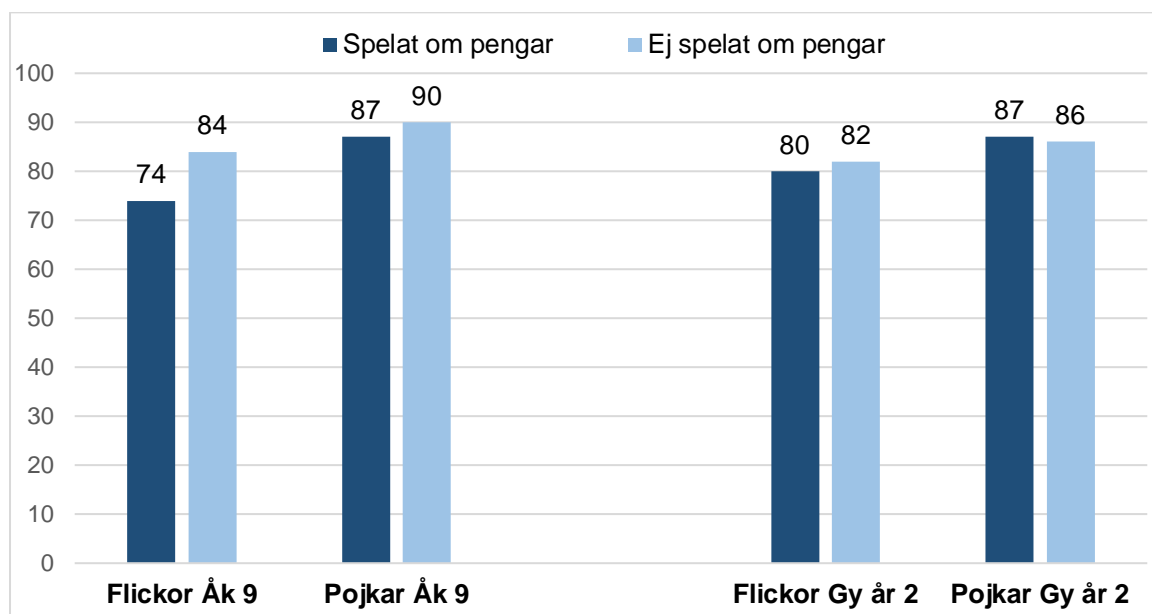
I gymnasiets år 2 har 28 procent av flickorna som har spelat om pengar någon gång upplevt våld eller hot om våld i hemmiljön jämfört med 14 procent bland de som inte har spelat om pengar. Motsvarande siffror för pojkarna är 17 procent bland de som har spelat om pengar jämfört med 10 procent bland de som inte har spelat om pengar. I gymnasiets år 2 är det totalt 19 procent bland de som har spelat om pengar som har upplevt våld eller hot om våld i hemmiljön jämfört med 13 procent bland de som inte har spelat om pengar.

Generellt uppger en större andel flickor att det upplevt våld eller hot om våld i hemmiljön.

Förhållandet till sin familj

En god relation mellan föräldrar och barn skapar en mer öppen och kontinuerlig kommunikation vilket är viktigt för en sund utveckling hos barnet. Det är också en av de viktigaste skyddande faktorerna vilket framkommit i flera studier (exempelvis Andershed & Andershed 2005 och Forster & Sundell 2003). Som framgår av diagrammet nedan är de allra flesta eleverna nöjda med förhållandet till sina familjer.

Diagram 17. Andel elever som uppger att de vanligtvis är mycket nöjda eller nöjda med förhållandet till sina familjer bland de som spelat för pengar någon gång i jämförelse med de som inte spelat om pengar, uppdelat på kön, årskurs 9 och gymnasiets år 2, Göteborg 2019, i procent.

Bland flickorna i årskurs 9 är det 74 procent som uppger att de vanligtvis är mycket nöjda eller nöjda med förhållandet till sina familjer bland de som har spelat om pengar någon gång jämfört med 84 procent bland de som inte har spelat om pengar. Motsvarande siffror för pojkar i årskurs 9 är 87 procent bland de som har spelat för pengar jämfört med 90 procent bland de som inte har spelat om pengar. I årskurs 9 totalt är det 84 procent bland de som har spelat om pengar som är mycket nöjda eller nöjda med förhållandet till sina familjer jämfört med 87 procent bland de som inte har spelat om pengar.

I gymnasiets år 2 är det 80 procent av flickorna som spelat om pengar någon gång som uppger att de är mycket nöjda eller nöjda med förhållandet till sina familjer jämfört med 82 procent bland de som inte har spelat om pengar. Motsvarande siffror för pojkarna i gymnasiets år 2 är 87 procent bland de som har spelat om pengar och 86 procent bland de som inte har spelat om pengar. I gymnasiets år 2 totalt är det 86 procent bland de som har spelat om pengar som är mycket nöjda eller nöjda med förhållandet till sina familjer jämfört med 84 procent bland de som inte har spelat om pengar.

Generellt finns en liten större nöjdhet bland de som inte har spelat om pengar med ett undantag och det gäller pojkar i gymnasiets år 2. Störst skillnad finns bland flickorna i årskurs 9 där de som har spelat om pengar ligger 10 procentenheter lägre (och lägst av alla) än de som inte har spelat om pengar på nöjdhet i förhållandet till sin familj.

Ungas spel om pengar per stadsdel

Det skiljer sig åt mellan stadsdelarna i andelen ungdomar som har spelat om pengar de senaste 12 månaderna. Även utvecklingen av andelen som har gjort det mellan de tre undersökningarna skiljer sig åt mellan stadsdelarna.

Tabell 7. Andel elever som under de senaste 12 månaderna spelat om pengar, per stadsdel, årskurs 9 och gymnasiets år 2, Göteborg 2013, 2016 och 2019, i procent.

Anges i %	Årskurs 9			Gymnasiets år 2		
	2013	2016	2019	2013	2016	2019
Angered	14	13	17	20	19	19
Askim-Frölunda-Högsbo	18	22	21	27	28	26
Centrum	22	19	28	37	29	30
Lundby	18	7	17	21	14	20
Majorna-Linné	16	15	28	26	27	27
Norra Hisingen	25	15	19	30	20	21
Västra Göteborg	19	17	19	25	23	29
Västra Hisingen	19	12	17	26	22	24
Örgryte-Härlanda	22	20	30	27	27	31
Östra Göteborg	14	12	18	21	17	20
Göteborg totalt	19	15	20	26	23	25

Som framgår av tabellen ovan har Örgryte-Härlanda högst andel i årskurs 9 som har spelat om pengar de senaste 12 månaderna i 2019 års undersökning, vilket 30 procent gjort. Minst andel har Angered, Lundby och Västra Hisingen med 17 procent som gjort det.

För elever i gymnasiets år 2 har även här Örgryte-Härlanda högst andelen som har spelat om pengar de senaste 12 månaderna i 2019 års undersökning, vilket 31 procent har gjort. Minst andel har Angered där 19 procent har gjort det.

När det gäller utvecklingen från 2013 till 2019 av att ha spelat om pengar de senaste 12 månaderna så har det skett en ökning i vissa stadsdelar medan det i andra stadsdelar skett en minskning. Störst ökning i procentenheter i årskurs 9 finns i Örgryte-Härlanda från 22 procent 2013 till 30 procent 2019 följt av Centrum från 22 procent 2013 till 28 procent 2019. För gymnasiets år två finns den största ökningen i Västra Göteborg från 25 procent 2013 till 29 procent 2019, även Örgryte-Härlanda har ökat med 4 procentenheter från 27 procent 2013 till 31 procent 2019.

Störst minskning i procentenheter i årskurs 9 av de som har spelat om pengar senaste 12 månaderna finns i Norra Hisingen från 25 procent 2013 till 19 procent 2019 följt av Västra Hisingen från 19 procent 2013 till 17 procent 2019. För gymnasiets år 2 finns största minskningen även här hos Norra Hisingen från 30 procent 2013 till 21 procent 2019 följt av Centrum från 37 procent 2013 till 30 procent 2019.

Mellan 2013 och 2016 minskade andelen som spelat om pengar i Göteborg totalt från 19 procent till 15 procent i årskurs 9 och från 26 procent till 23 procent i gymnasiets år 2. Mellan 2016 och 2019 har det istället skett en ökning i årskurs 9 från 15 procent till 20 procent och i gymnasiets år 2 från 23 procent till 25 procent.

I föregående text om utvecklingen i stadsdelarna presenteras utvecklingen från 2013 till 2019. Stadsdelarna utgör ju underlaget för Göteborgssiffrorna så även hos dem har det skett en minskning mellan 2013 och 2016 för att sedan ha ökat i 2019-års undersökning vilket framgår av tabell 7.

Referenser

- Andershed H. & Andershed A-K. (2005). *Normbrytande beteende i barndomen. Vad säger forskningen?* Statens institutionsstyrelse (SiS), Förlagshuset Gothia.
- Blinn-Pike L., Worthy SL., & Jonkman J. N., (2010). Adolescent gambling: A review of an emerging field of research. *Journal of Adolescent Health*, 47(3), 223–236.
- Bond, L., Toumbourou, J. W., Thomas, L., Catalano, R. F. & Patton, G. (2005). Individual, family, school, and community risk protective factors for depressive symptoms in adolescents: a comparison of risk profiles for substance use and depressive symptoms. *Prevention science*, 6, 73–88.
- CAN (2019). Från Tabellbilaga till A. Englund (red.) *Skolelevs drogvanor 2019* (s. 70–75). CAN rapport 187. Stockholm: Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning.
- Dowling, N.A., Merkouris, S.S., Greenwood, C.J., Oldenhof, E., Toumbourou, J.W., Youssef, G.J. Early risk and protective factors for problem gambling: A systematic review and meta-analysis of longitudinal studies. *Clinical Psychology Review*. 2017 Feb; 51:109–24.
- El-Khoury, B., Sundell, K. & Strandberg, A. (2005). *Risikfaktorer för normbrytande beteenden. Skillnader mellan flickor och pojkar i tonåren*. FoU-rapport 2005:17. Stockholm: Forsknings- och Utvecklingsenheten.
- Folkhälsomyndigheten (2016). *Förebyggande insatser till barn i familjer med missbruk, psykisk sjukdom och våld. En systematisk översikt av översikter*.
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/86df15a558d1440998ac97a2615fa0e4/forebyggande-insatser-barn-familjer-missbruk-psykisk-sjukdom-vald-16113.pdf>
(Hämtad 2020-04-03).
- Folkhälsomyndigheten (2017). *Risk- och skyddsfaktorer bland barn och unga*. Ett av faktabladerna i serien Förebygg spelproblem – Kunskapsstöd barn och unga.
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/publicerat-material/publikationsarkiv/r/risk--och-skyddsfaktorer-bland-barn-och-unga/> (Hämtat 2020-03-25).
- Folkhälsomyndigheten (2020). *Frågeformulär – Nationella folkhälsoenkäten*.
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/folkhalsorapportering-statistik/om-vara-datainsamlingar/nationella-folkhalsoenkaten/frageformular/> (Hämtad 2020-04-07).
- Forster, M. & Sundell, K. (2003). *En grund att växa. Forskning om att förebygga beteendeproblem bland barn*. FoU-rapport 2005:1. Stockholm: Forsknings- och Utvecklingsenheten. <http://www.kometprogrammet.se/uploads/files/en-grund-for-att-vaxa.pdf>
(Hämtad 2020-04-06).

- Gerard, J. M. & Buehler, C. (2004). Cumulative environmental risk and youth maladjustment: The role of youth attributes. *Child development*, 75, 1832–1849.
- PrevU. (2009). *Om riskbeteende och mobbning*. PrevU rapport 2009:01. Göteborg: Social resursförvaltning.
- Regeringen (2010). Regeringens proposition 2010/11:47. *En samlad strategi för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken*.
<https://www.regeringen.se/contentassets/3442e4d47d304736a37b258874562857/en-samlad-strategi-for-alkohol--narkotika--dopnings--och-tobakspolitiken-prop.-20101147>
(Hämtad 2020-03-30).
- Sundell, K. (2008). Risk- och skyddsfaktorer för narkotikabruk, i: Andréasson, S (red.) *Narkotikan i Sverige: Metoder för förebyggande arbete*. Sundbyberg: Tryck Alfa Print AB. S. 92–106.
- Svensson, J. & Zetterqvist, M. (2019a). *Spel om pengar bland unga*. Fokusrapport 03. Stockholm: Centraförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning.
- Svensson, J. (2019b). Spel om pengar, i Englund, A. (red.) *Skolelevers drogvanor 2019* (s. 70–75). CAN rapport 187. Stockholm: Centraförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning.

På webbsidan för Kunskapskällar'n, Social resursförvaltning,
Göteborgs Stad, <http://socialutveckling.goteborg.se/kk>
finns fler rapporter, bland annat
Skolelevers drogvänor Göteborg 2019.

Har du frågor om den aktuella rapporten eller
drogvaneundersökningen i övrigt, kontakta Karin Patriksson,
e-post: karin.patriksson@socialresurs.goteborg.se